

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U000220

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 03-02-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лисенко Ярослав Олександрович

2. Yaroslav O. Lysenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0008-0922-3944

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 29-01-2026

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 81925

Повне найменування юридичної особи: Вищий навчальний заклад "Університет економіки та права "КРОК"

Код за ЄДРПОУ: 04635922

Місцезнаходження: вул. Табірна, Київ, 03113, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Вищий навчальний заклад "Університет економіки та права "КРОК"

Код за ЄДРПОУ: 04635922

Місцезнаходження: вул. Табірна, Київ, 03113, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.15.15, 10.15.15.05, 10.07.61

Тема дисертації:

1. Теоретико-правове дослідження державної політики у сфері прав людини
2. Theoretical and Legal Study of Ensuring State Policy in the Field of Human Rights

Реферат:

1. Дисертацію присвячено комплексному теоретико-правовому аналізу державної політики у сфері прав людини як цілісного соціально-правового феномену, що охоплює нормативну, інституційну та процедурно-практичну площини реалізації прав і свобод в умовах демократичної правової держави. У дисертаційному дослідженні права людини розглядаються крізь призму поєднання природно-правового та позитивістського підходів. На основі проведеного аналізу сформульовано авторське визначення поняття «державна політика у сфері прав людини», під яким доцільно розуміти цілісну, науково обґрунтовану та нормативно закріплену діяльність держави, що становить невід'ємну складову її загальної політики та спрямована на реалізацію, охорону й захист основоположних прав і свобод людини, закріплених у національних і міжнародних нормативно-правових актах. Виокремлено та систематизовано основні підходи до класифікації, а також запропоновано авторське бачення поділу державної політики у сфері прав людини за сферою регулювання,

рівнем ухвалення рішень, механізмом реалізації та часовими межами. Кожна з цих категорій характеризує окремий аспект організації й здійснення політики, дозволяючи чітко структурувати її зміст і визначити специфіку функціонування. Водночас така класифікація дає змогу не лише систематизувати державну політику у сфері прав людини, а й оцінити її комплексність, узгодженість і здатність адаптуватися до сучасних викликів. Особлива увага приділена аналізу діяльності ключових інституцій, які формують і реалізують державну політику у сфері прав людини. Зазначається, що функціонування судової та правоохоронної системи має визначальний вплив на якість захисту прав і свобод людини. У роботі виявлено, що існують системні недоліки в їх діяльності, серед яких – затягування судових розглядів через надмірне навантаження на суддів, не достатнє кадрове забезпечення, корупційні ризики, нерівномірний розподіл справ, випадки перевищення повноважень, недотримання процесуальних гарантій, затримки з розглядом скарг, недостатнє інформувань громадян про їх права. Звернено увагу, що низький рівень довіри громадян є не лише наслідком зазначених проблем, а й чинником, який перешкоджає ефективному функціонуванню судової системи. Наголошується, що наявні проблеми суттєво ускладнюють ефективну реалізацію правозахисної політики та зумовлюють необхідність формування нової моделі правоохоронної діяльності, орієнтованої на партнерство із суспільством, прозорість, підзвітність і утвердження прав людини як базового критерію ефективності функціонування державних інституцій. Водночас підкреслено важливу роль інститутів громадянського суспільства, засобів масової інформації та правозахисних організацій у розвитку правосвідомості населення, підвищенні рівня правової культури та здійсненні громадського контролю за діяльністю органів влади. Зроблено висновок про необхідність законодавчого закріплення інституційної участі зазначених суб'єктів у процесі формування, реалізації та моніторингу державної політики у сфері прав людини. Запропоновано розширити вплив громадянського суспільства на законотворчі процеси держави, що спростить спілкування громадян з органами державної влади та полегшить ухвалення рішень в інтересах громадян; продовжити реформувати судові та правоохоронні органи для забезпечення верховенства права; запропоновано розширити інститут омбудсмена в Україні до формування спеціалізованих правозахисних інститутів; продовжити розробляти Плани дій Національної стратегії у сфері прав людини на новий період, затвердити на національному рівні Проект Плану відновлення України. У контексті забезпечення державної політики у сфері прав людини комплексно вивчено діяльність організацій та інституцій, які безпосередньо, щоденно в межах своєї компетенції впроваджують окремі елементи політики у сфері прав людини, досліджено їх вплив на формування державної політики у сфері прав людини в цілому.

2. The dissertation is devoted to a comprehensive theoretical and legal examination of state policy in the field of human rights as an integral socio-legal phenomenon that encompasses the normative, institutional, and procedural-practical dimensions of the realization of human rights and freedoms within the framework of a democratic and rule-of-law state. In the dissertation, human rights are examined through the prism of an integrated combination of the natural law and positivist approaches. Based on the conducted analysis, the author formulates a definition of the concept of “state policy in the field of human rights”, which should be understood as a coherent, scientifically grounded, and normatively consolidated activity of the state that constitutes an integral component of its overall policy and is aimed at the realization, protection, and safeguarding of fundamental human rights and freedoms enshrined in national and international legal instruments. The main approaches to the classification of state policy in the field of human rights have been identified and systematized, and the author's own vision of its division has been proposed according to the sphere of regulation, the level of decision-making, the mechanism of implementation, and the temporal framework. Each of these categories characterizes a specific aspect of the organization and functioning of state policy, allowing for a clear structuring of its content and the identification of its operational specifics. At the same time, such classification makes it possible not only to systematize state policy in the field of human rights but also to assess its comprehensiveness, coherence, and adaptability to contemporary challenges. Particular attention is paid to the analysis of the activities of key institutions that formulate and implement state policy in the field of human rights. It is noted that the functioning of the judicial and law enforcement systems has a decisive impact on the quality of protection of human rights and freedoms. The study identifies systemic shortcomings in their operations, including prolonged court proceedings

due to excessive workload on judges, insufficient staffing, corruption risks, uneven distribution of cases, instances of abuse of authority, violations of procedural guarantees, delays in handling complaints, and inadequate public information regarding citizens' rights. It is emphasized that the low level of public trust is not only a consequence of these problems but also a factor that hinders the effective functioning of the judicial system. It is emphasized that the existing problems significantly complicate the effective implementation of human rights policy and necessitate the development of a new model of law enforcement activities, focused on partnership with society, transparency, accountability, and the affirmation of human rights as a fundamental criterion for the effectiveness of state institutions. At the same time, the important role of civil society institutions, mass media, and human rights organizations is emphasized in fostering public legal awareness, enhancing the level of legal culture, and exercising public oversight over the activities of state authorities. The study concludes that the institutional participation of these actors in the process of formulating, implementing, and monitoring state policy in the field of human rights should be legislatively enshrined. It is proposed to expand the influence of civil society on the legislative processes of the state, which will simplify citizens' interactions with state authorities and facilitate decision-making in the interests of the public; to continue reforming judicial and law enforcement bodies to ensure the rule of law; to expand the institution of the Ombudsman in Ukraine toward the establishment of specialized human rights institutions; to continue developing Action Plans of the National Human Rights Strategy for the new period and to approve at the national level the Draft Plan for the Restoration of Ukraine. Within the framework of ensuring state policy in the sphere of human rights, the activities of organizations and institutions that directly and routinely, within the limits of their respective competences, implement individual components of human rights policy were examined comprehensively, and their influence on the overall formation of state human rights policy was assessed.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Лисенко Я.О., Биков О.М. Вплив державної політики у сфері захисту прав людини на розвиток демократичної держави. *Legal Bulletin*. 2024. № 11. С. 16–22.
- Лисенко Я. Завдання державної політики у сфері прав людини, принципи її розбудови. *Національні інтереси України*. 2025. Т. 7. № 12. С. 636–646.
- Лисенко Я. О. Стан державної політики у сфері прав людини в Україні. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № 5. С. 24–27.
- Лисенко Я.О., Биков О.М. Завдання та роль суду у забезпеченні державної політики у сфері прав людини в Україні. *Legal Bulletin*. 2025. № 2 (16). С. 58–64
- Лисенко Я.О. Роль правоохоронних органів у забезпеченні державної політики у сфері прав людини в Україні. *Наука і правоохорона*. 2024. Т. 3–4. № 65–66
- Лисенко Я.О. Роль ЗМІ у забезпеченні державної політики у сфері прав людини. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія: Право. 2024. Т. 5. № 86. С. 441–446.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами: 0118U001384

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Француз-Яковець Тетяна Анатоліївна

2. Tetyana A. Frantsuz-Yakovets

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1224-346X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вищий навчальний заклад "Університет економіки та права "КРОК"

Код за ЄДРПОУ: 04635922

Місцезнаходження: вул. Табірна, Київ, 03113, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кучук Андрій Миколайович

2. Andrii M. Kuchuk

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5918-2035

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Код за ЄДРПОУ: 02125510

Місцезнаходження: вул. Роменська, Суми, Сумський р-н., 40002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Белова Мирослава Володимирівна
2. Myroslava V. Bielova

Кваліфікація: д.ю.н., доцент, 12.00.02**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-2077-2342**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"**Код за ЄДРПОУ:** 02070832**Місцезнаходження:** вул. Підгірна, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Степаненко Наталія Вячеславівна
2. Nataliia V. Stepanenko

Кваліфікація: д.філософ, доцент, 081**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0001-6216-2206**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Вищий навчальний заклад "Університет економіки та права "КРОК"**Код за ЄДРПОУ:** 04635922**Місцезнаходження:** вул. Табірна, Київ, 03113, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Корольова Вікторія Вікторівна
2. Viktoriia V. Korolova

Кваліфікація: к.ю.н., доцент, 12.00.02**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-2998-6144**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Вищий навчальний заклад "Університет економіки та права "КРОК"

